

فهرست

- ۱۰۵ درس دوازدهم: درس آزاد (فرهنگ بومی ۲)
- ۱۰۷ درس سیزدهم: روزی که باران می‌بارید
- ۱۱۰ درس چهاردهم: شجاعت
- ۱۱۳ درس پانزدهم: کاجستان
- ۱۱۶ درس شانزدهم: وقتی بوعلی کودک بود
- ۱۱۹ درس هفدهم: کار و تلاش
- ۱۲۲ آزمون نیمسال دوم

علوم

- ۱۲۵ درس اول: زنگ علوم
- ۱۲۷ درس دوم: مادهٔ تغییر می‌کند
- ۱۳۱ درس سوم: رنگین‌کمان
- ۱۳۴ درس چهارم: برگی از تاریخ زمین
- ۱۳۷ درس پنجم: حرکت بدن
- ۱۴۰ درس ششم: چه خبر؟ (۱)
- ۱۴۴ آزمون نیمسال اول
- ۱۴۶ درس هفتم: چه خبر؟ (۲)
- ۱۴۹ درس هشتم: کارها آسان می‌شود (۱)
- ۱۵۳ درس نهم: کارها آسان می‌شود (۲)
- ۱۵۷ درس دهم: خاک بازرسش
- ۱۶۱ درس یازدهم: بکارید و بخورید
- ۱۶۴ درس دوازدهم: از ریشه تا برگ
- ۱۶۷ آزمون نیمسال دوم

ریاضی

- ۶ فصل اول: عددنویسی و الگوهای
- ۱۷ فصل دوم: کسر
- ۲۶ فصل سوم: نسبت، تناسب و درصد
- ۳۴ فصل چهارم: تقارن و چندضلعی‌ها
- ۴۲ آزمون نیمسال اول
- ۴۵ فصل پنجم: عددهای اعشاری
- ۵۶ فصل ششم: اندازه‌گیری
- ۶۵ فصل هفتم: آمار و احتمال
- ۷۴ آزمون نیمسال دوم

فارسی

- ۷۷ درس اول: تماشاخانه
- ۷۹ درس دوم: فضل خدا
- ۸۱ درس سوم: رازی و ساخت بیمارستان
- ۸۳ درس چهارم: بازرگان و پسران
- ۸۶ درس پنجم: چنار و کدوین
- ۸۸ درس ششم: سرود ملی
- ۹۱ درس هشتم: دفاع از میهن
- ۹۴ درس نهم: نام آوران دیروز، امروز، فردا
- ۹۷ آزمون نیمسال اول
- ۹۹ درس دهم: نام نیکو
- ۱۰۲ درس یازدهم: نقش خردمندان

فصل اول | عددنویسی والگوها

یادآوری عددنویسی و محاسبات عددی

۱ با توجه به جدول ارزش مکانی، جاهای خالی را کامل کنید.

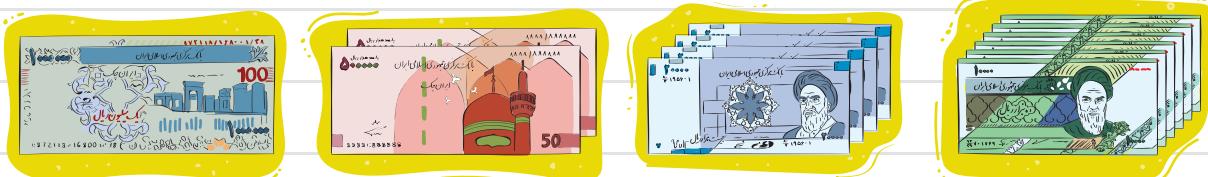
(هر عدد موجود در جدول ارزش مکانی در قسمت سمت راست به رقم و در قسمت سمت چپ به حروف نوشته می‌شود.)

هزار				میلیون			
ص	د	ص	ی	ص	د	ص	ی
۲	۳	۷	۱	۲	۵	۶	۰
							۴

دوازده میلیون و چهارصد و پنجاه و
سه هزار و هفتصد و دو

۱۰۳۷۰۲۵۴۱

۲ کل پس‌انداز سهیل در تابستان امسال در زیر نشان داده شده است.

الف حساب کنید او چند ریال پول دارد؟

او با خود فکر کرد که برای سال تحصیلی جدید به چه چیزهایی نیاز دارد.

ب آیا او می‌تواند با پس‌انداز خود، یک کوله‌پشتی و یک جامدادی بخرد؟

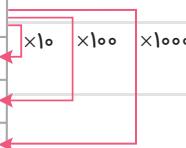

پ اگر او کوله‌پشتی را بخرد، با مابقی پولش چند تا دفتر می‌تواند بخرد و چقدر پول برایش باقی می‌ماند؟

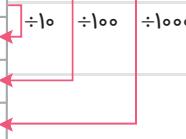

۳ جدول‌های ارزش مکانی زیر را پر کنید.

میلیون				هزار				
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی
					۲	۵	۴	۰

میلیون				هزار				
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی
		۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰

۴ در هر قسمت ارزش مکانی رقم خواسته شده را بنویسید.

الف) رقم ۸ در عدد ۲۸۶۰ چه ارزش مکانی دارد؟

ب) اگر این عدد را ۱۰۰ برابر کنیم، رقم ۸ در عدد جدید چه ارزش مکانی پیدا می‌کند؟

۵ جاهای خالی را پر کنید.

الف) ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تابی برابر است با.....

ب) ۷۰ تا یک میلیون تابی برابر است با.....

پ) عدد ۲۶۰۰۰۰۰۰ از تا ده میلیون ساخته شده است.

ت) عدد ۴۰۶۰۲۰۰ از تا یک میلیون تابی و صد تابی ساخته شده است.

۶ سال گذشته، روزانه یک میلیون و دویست هزار کیلوگرم خرما از نخلستان‌های جنوب کشور به تمامی شهرهای ایران ارسال شد.

الف) در ۱۰ روز چند کیلوگرم خرما به استان‌های کشور ارسال شده است؟

ب) اگر امسال میزان ارسال روزانه خرما ۲ برابر شود، روزانه چند کیلوگرم خرما به شهرها

ارسال می‌شود؟

کار و تمرین جامع پنجم دبستان

۷ هر یک از عده‌های موجود در کادر زیر را در جای مربوط به خود قرار دهید، یک عدد در کادر اضافه نوشته شده است.

۴۰۰۰۰, ۳۰۰۰۰۰, ۱۳۰۰۰, ۵۰۰۰۰۰, ۲۰۰۰۰۰

الف ۱۱ ده هزار منهای ۷ ده هزار می‌شود

ب ۵ هزارتایی به علاوه‌ی ۸ هزارتایی می‌شود

پ ۸ مانند نمونه حاصل جمع و تفریق‌های زیر را به دست آورید.

۲۰۰ یعنی دو صد تایی، پس ۲ را از ۵ کم می‌کنیم. **نمونه**: $564 - 200 = 364$

الف $231 + 600 =$

ب $747 - 500 =$

پ $419 + 200 - 9 =$

۹ با کارت‌های ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ عده‌های دور قمی بسازید، به طوری که:

الف حاصل جمع آن‌ها بیشترین مقدار شود.

ب حاصل ضرب آن‌ها بیشترین مقدار شود.

۱۰ حاصل تقسیم‌های زیر را مانند نمونه به دست آورید.

۲۰ یعنی 2×10 ، بنابراین: **نمونه**: $600 \div 20 = 30$ **مرحله‌ی اول**: $600 \div 10 = 60$ **مرحله‌ی دوم**: $60 \div 2 = 30$

الف $150\,000 \div 300 =$

ب $180\,000 \div 9\,000 =$

۱۱ قیمت تبلت مورد علاقه‌ی آراد ۲۸۰۰۰۰ تومان است. اگر آراد هر ماه ۲۰۰۰۰۰ تومان پس انداز

کند، بعد از چند ماه می‌تواند تبلت مورد علاقه‌اش را بخرد؟

ریاضی. فصل اول

الف $1400000 + 2350000 =$

ب $832000 - 601000 =$

ج $20500 - 9200 =$

ت $24000 \times 200 =$

ث $3600000 \times 4000 =$

ج $1700 \times 3000 =$

$10101000 < 8008008$

$9000009 > 9010101$

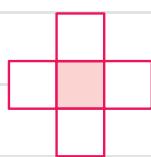
$140000 < 88987$

۱۴ محور زیر را کامل کنید، سپس مشخص کنید که عدد 8090000 بین کدام دو عدد روی محور قرار دارد؟

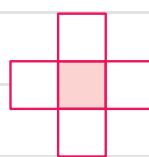

۱۵ رمز صندوق مقابل یک عدد دورقمی است که در خانه‌های رنگی شکل‌های زیر قرار دارد.
شما باید ارقام ۱، ۲، ۵، ۶ و ۷ را در هر شکل قرار دهید، طوری که مجموع سه عدد عمودی
با مجموع سه عدد افقی برابر شود.

عدد یکان رمز در خانه‌ی رنگی سمت چپ و دهگان در خانه‌ی رنگی سمت راست قرار دارد.

مجموع عددها ۱۳ شود.

مجموع عددها ۱۴ شود.

۱۶ حاصل ضرب و تقسیم‌های زیر را به‌دست آورید.

الف $225 \times 17 =$

ب $302 \times 141 =$

پ $4438 \times 22 =$

ت $5819 \times 19 =$

۱۷ اگر هر مکعب کوچک بیانگر یک میلیون باشد، ابتدا در ردیف اول جاهای خالی را کامل کنید، سپس در هر قسمت مشخص

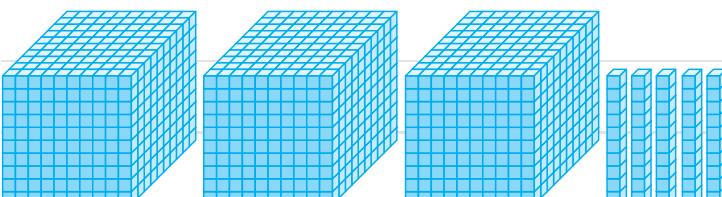
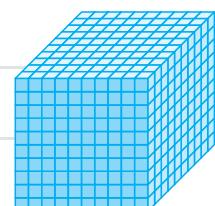
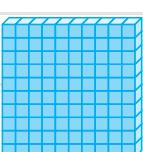
کنید که هر شکل چه عددی را نشان می‌دهد؟

۱ میلیون

۱۰ تا یک میلیون می‌شود

۱۰۰ تا یک میلیون می‌شود

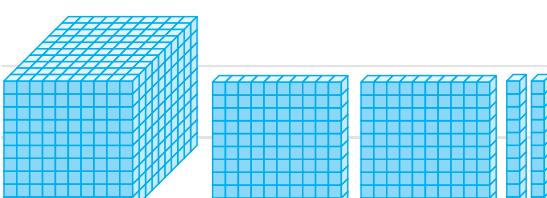
۱۰۰۰ تا یک میلیون می‌شود

الف

به عدد:

به حروف:

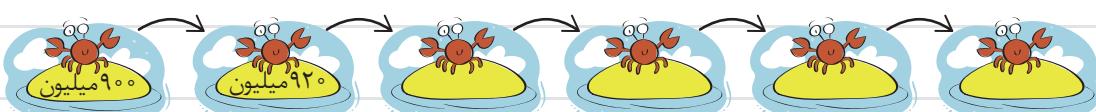
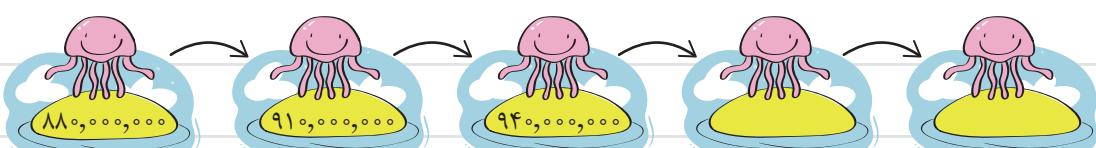
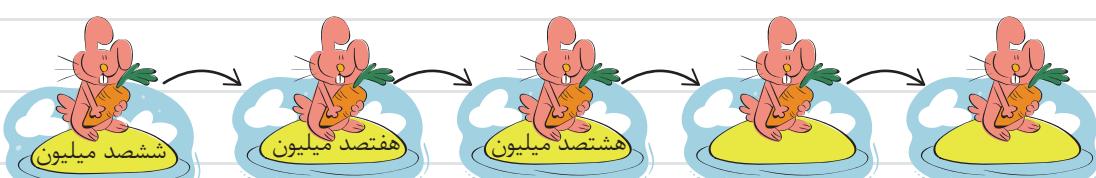

ب

به عدد:

به حروف:

۱۸ در برکه‌ی زیر مشخص کنید هر یک از موجودات بعد از حرکت به چه عددی می‌رسند؟

ریاضی. فصل اول

۱۹ عددهایی را که به حروف نوشته شده‌اند در جدول ارزش مکانی وارد کنید و عددهایی را که در جدول ارزش مکانی هستند، با

حروف در مقابل آن بنویسید.

میلیارد	میلیون			هزار				
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی
۲	۲	۰	۰	۳	۱	۵	۶	۷
۰	۰	۰	۰	۷	۰	۰	۰	۷
۷	۰	۰	۰	۷	۰	۰	۰	۰

دو میلیارد و سیصد و بیست و چهار میلیون و
هفتاد هزار و صد و چهل

سیصد و چهل و شش میلیارد و سی میلیون و
صد و هفتاد و نه

۲۰ مانند نمونه جاهای خالی را پر کنید.

$$\text{نمونه: } 45 \times 100000 = 4500000$$

۴۵ تا صدهزار تا می‌شود:

به حروف: چهار میلیون و پانصد هزار

به عدد: ۴,۵۰۰,۰۰۰

$$\dots \times 10000000 = \dots$$

۳۲۰ تا ده میلیون تا می‌شود: **الف**

$$\dots \times \dots = \dots$$

به حروف: به عدد:

۱۲۰۰ تا صدمیلیون تا می‌شود: **ب**

$$\dots \times \dots = \dots$$

به حروف: به عدد:

۷۴۵۸۱۱۴۲۰۹ عدد: **۲۱**

در این عدد کدام رقم بیشترین ارزش مکانی را دارد؟ **الف**

بزرگترین رقم در کدام جایگاه مکانی قرار دارد؟ **ب**

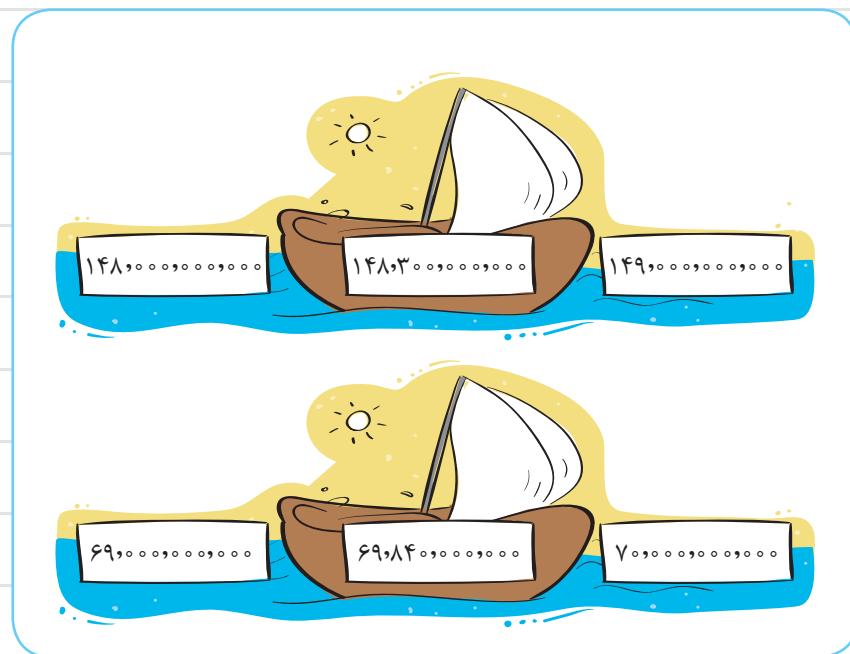
در این عدد، دو رقم ۴ وجود دارد، ارزش مکانی هر یک را مشخص کنید. **پ**

در هر قسمت محور را کامل کنید. سپس محل تقریبی عدد داده شده در هر قسمت را روی محور نشان دهید. **۲۲**

۲۳ اگر قایق به سمت نزدیک ترین عدد حرکت کند، در هر قسمت مشخص کنید، قایق به کدام سمت حرکت می‌کند؟

۲۴ ماشین سمت چپ هر عدد را با یک تقریب مشخص شده (به کمک حذف رقم‌های بعد از تقریب) تقریب می‌زند و ماشین سمت راست تمام خروجی‌های ماشین اول را با هم جمع می‌زند، عدد خروجی ماشین دوم را پیدا کنید.

۷۴۳۴۹۱۲۵۰۰۱

با تقریب

۱۳۶۰۲۱۴۷۸۵۰

با تقریب

۲۵ حاصل جمع و تفریق‌های زیر را به دست آورید.

۳۵۰ میلیون

۱ میلیارد

۷۳۰ میلیون

۱ میلیارد

+ ۴۲۰ میلیون

- ۲۰۰ میلیون

+ ۲۷۰ میلیون

- ۶۵۰ میلیون

۲۴۱۰۵۷۰۰۰ ۱۰۰۰۰۰۰۰۰

۹۹۸۴۵۰۰۹۹ ۷۹۹۰۵۵۵۰۰۹

نصف ۱ میلیارد

۱۱۰۰۱۰۰۱۰۰ ۱۰۱۰۰۱۰۱۰۱۰

۲۶ مقایسه کنید و علامت قرار دهید.

۲۷ برای بازسازی یک بنای تاریخی مبلغ دو میلیارد و سیصد میلیون پول نیاز داریم. اگر دولت تاکنون مبلغ ۸۰۰ میلیون را پرداخت کرده باشد، چه میزان از هزینه‌های بازسازی هنوز پرداخت نشده است؟

۲۸ در جای خالی چه عددهایی می‌توان نوشت تا تساوی همچنان برقرار باشد؟ سه عدد بنویسید.

$$1\underset{\text{_____}}{0} \underset{\text{_____}}{0} \underset{\text{_____}}{0} \underset{\text{_____}}{0} > 9\underset{\text{_____}}{0} \underset{\text{_____}}{0} \underset{\text{_____}}{0} \underset{\text{_____}}{0} + \underset{\text{_____}}{0} \underset{\text{_____}}{0}$$

اعداد مرکب

۲۹ هر ساعت، چه زمانی را نشان می‌دهد؟

۳۰ در هر شکل جرم هر جسم را بنویسید.

کیلوگرم و تن

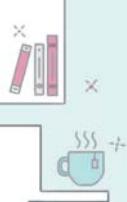
گرم و کیلوگرم

۳۱ الگوهای زیر را ادامه دهید.

الف ۱:۱۰'':۲۰'', ۱:۲۰'':۲۵'', ۱:۳۰'':۳۰'', , , ,

ب سانتی‌متر کیلومتر سانتی‌متر متر کیلومتر سانتی‌متر متر کیلومتر
۷ ۵۰۰ ۷۰ ۷ ۵۰۰ ۸۰ , , , ,

ب گرم کیلوگرم گرم کیلوگرم گرم کیلوگرم
۱۱ ۴۰۰, ۱۱ ۵۵۰, ۱۱ ۷۰۰, , , ,

کار و تمرین جامع پنجم دبستان

۳۲ در هر قسمت جاهای خالی را پر کنید.

الف طول هواپیمای مقابل ۱۹۲۵ سانتی‌متر است یعنی متر و سانتی‌متر.

ب مدت زمان آخرین پرواز این هواپیما ۴۸۳۰ ثانیه بوده است که این زمان معادل ساعت و دقیقه و ثانیه است.

پ اگر طول هر بال این هواپیما ۵۴۶۵ میلی‌متر باشد، یعنی طول هر بال این هواپیما متر و سانتی‌متر و میلی‌متر است.

جمع و تفریق اعداد مرکب

۳۳ حاصل جمع و تفریق عده‌های مرکب زیر را پیدا کنید.

گرم کیلوگرم تن

$$\begin{array}{r} \text{الف} \quad 5 \quad 700 \quad 50 \\ + \quad 3 \quad 800 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ب} \quad 8:41':20'' \\ - \quad 1:50':30'' \\ \hline \end{array}$$

۳۴ کیان در تاریخ ۱۲ فروردین ۱۳۸۴ و کارن ۳ سال و ۴ ماه و ۵ روز بعد از او متولد شده

است. کارن در چه تاریخی متولد شده است؟

۳۵ شهاب ساعت ۱۷:۴۰ شروع به نوشتن تکالیفش کرد، اگر انجام تکالیفش ۱:۴۰ طول

بکشد، چه ساعتی تکالیفش تمام می‌شود؟

۳۶ در زمان‌های قدیم که هنوز برق اختراق نشده بود، مردم تنها می‌توانستند از طلوع خورشید تا غروب خورشید کارهای خود را

انجام دهند. اگر در یک روز تابستانی، خورشید ساعت ۲۵:۰۰ طلوع و ساعت ۰۶:۰۰ غروب کند، در طول این روز مردم

چه قدر فرصت برای انجام کارهایشان دارند؟

۳۷ آقای صابری سال‌ها از اضافه وزن رنج می‌بُرد تا این که سال گذشته تصمیم گرفت رژیم بگیرد. او قبل از گرفتن رژیم ۱۲۰ کیلوگرم

و ۴۰۰ گرم بود و طی یک سال توانست ۴۹ کیلوگرم و ۹۰۰ گرم از وزن خود را کم کند.

اکنون او چند کیلوگرم است؟

اکنون او چند کیلوگرم و چند گرم است؟

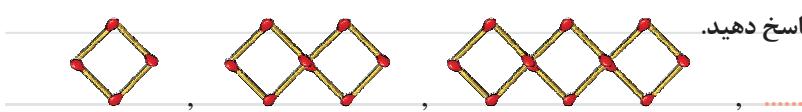
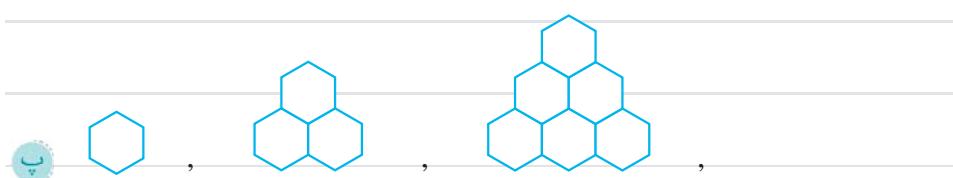
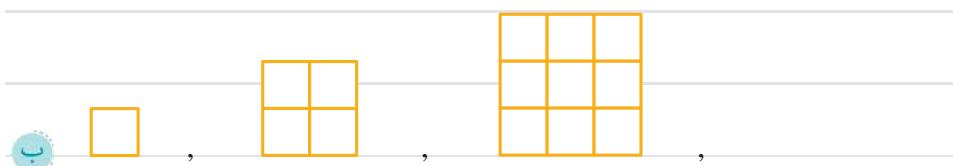
۳۸ لارسیا در ۱۰ آذر ۱۳۸۹ و برادرش در ۲۰ دی ۱۳۹۴ به دنیا آمدند.

الف کدام یک بزرگ‌ترند؟

ب اختلاف سنی آن‌ها را پیدا کنید.

الگوهای

۳۹ دو شکل بعدی هر الگو رارسم کنید.

شكل (۱)

شكل (۲)

شكل (۳)

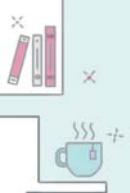
۴۰ الگوی مقابل را در نظر بگیرید و به سؤالات پاسخ دهید.

شماره‌ی شکل	۱	۲	۳	۴	۵	۶
تعداد چوب‌کبریت‌ها						

الف جدول مقابل را کامل کنید.

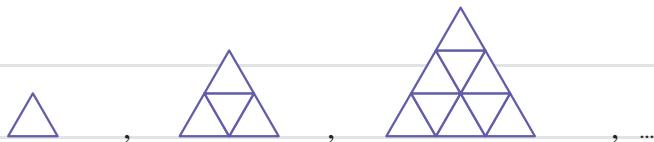
ب تعداد چوب‌کبریت‌هایی که برای درست کردن شکل دهم لازم داریم، چندتا است؟

ب آیا شکلی وجود دارد که با ۲۵ چوب‌کبریت درست شود؟

کار و تمرین جامع پنجم دبستان

۴۱ الگوی هندسی زیر به کمک مثلث‌هایی کوچک به طول ضلع ۱ سانتی‌متر ساخته شده است.

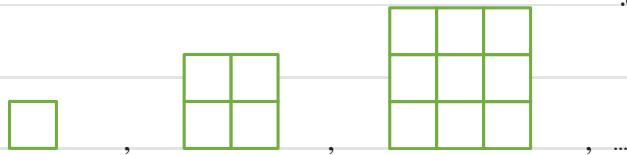

الف جدول مقابل را کامل کنید.

شماره‌ی شکل	۱	۲	۳	۴	۵
محیط شکل					

ب آیا با توجه به جدول می‌توانید محیط شکل بیستم را حدس بزنید.

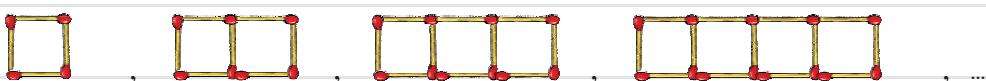
۴۲ مهدی با چینه‌هایی که دارد شکل‌های مقابل را ساخته است:

الف او برای ساختن شکل بعدی به چند چینه نیاز دارد؟

ب برای ساختن شکل نهم به چند چینه نیاز دارد؟

با توجه به الگوی داده شده، جدول را کامل کنید.

شكل (۱)

شكل (۲)

شكل (۳)

شكل (۴)

شماره‌ی شکل	۱	۲	۳	۴	۵
تعداد چوب‌کبریت‌ها					

چگونه می‌توانید تعداد چوب‌کبریت‌های شکل دهم را پیدا کنید. (توضیح دهید).

۴۴ در الگوهای زیر عده‌های بعدی را پیدا کنید.

الف ۵, ۸, ۱۱, ۱۴, ...,

ب ۱, ۴, ۹, ۱۶, ...,

پ ۳, ۶, ۱۱, ۱۸, ...,

ت ۱, ۳, ۶, ۱۰, ...,

درس اول | تماشاخانه

درست‌نویسی

۱ با حروف درهم‌ریخته کلمه‌ی مناسب بسازید.

ل	ت
آ	م

ل	ء
ع	ا

ق	ع
م	ی

ح	ء
م	ک

۲ املای درست کلمه‌های زیر را بنویسید.

جستجو

نقمه‌خوان

سحرا

ساده‌گی

غمخارگان

ضعیف

۳ حروف جاافتاده از کلمه‌های زیر را بنویسید.

تو یف

نکبوت

صب گاه

حشر

نگاخ

بیعت

واژه‌آموزی

۴ کلمه‌های مترادف (هم‌معنی) را هم‌زنگ کنید.

لبال	تالاب	لطیف	سرشار
کردار	لبریز	آبگیر	نرم
زیبا	برکه	رفقار	عمل

۵ جاهای خالی را با کلمه‌های داده شده کامل کنید. (یک کلمه اضافی است).

الف گاهی علف نازک و لطیف از میان سر درمی آورد.

ب در سرمای سخت یا گرمای زیاد می‌شوند.

پ تماساخانه‌ی شگفتی‌های آفرینش است.

ت در این دنیا، پدیده‌هایی پیش روی ما هستند.

جمله‌سازی

۶ جمله‌های زیر را کامل کنید.

الف من اگر نویسنده بودم

ب اگر درختان می‌توانستند صحبت کنند

دانش زبانی

۷ برای هر کلمه یک هم خانواده بنویسید.

فکر
عجبی

علم
عمیق

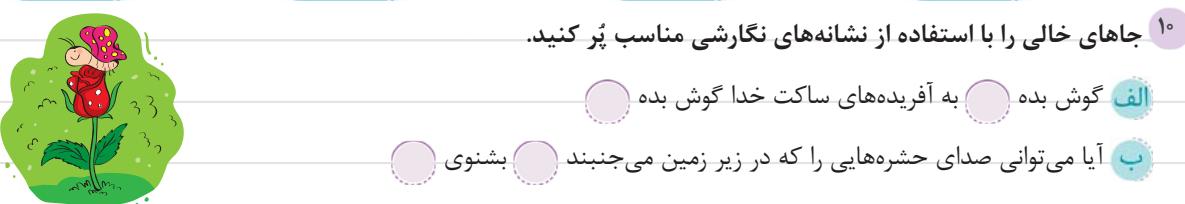
۸ مخالف (متضاد) واژگان زیر را بنویسید.

خار ≠ خوار کینه ≠ جوان

۹ مفرد کلمه های زیر را بنویسید.

اوقات بیچارگان اعماق قطرات

۱۰ جاهای خالی را با استفاده از نشانه های نگارشی مناسب پُر کنید.

الف گوش بدہ به آفریده های ساخت خدا گوش بدہ

ب آیا می توانی صدای حشره هایی را که در زیر زمین می جنبد بشنوی

درگ متون

۱۱ کامل کنید:

سبزه زاران رفت و رفته، زرد گشت

باز می آید پرستو، نعمه خوان

۱۲ شاعر شعرهای زیر را بنویسید.

رقص باد، خنده هی گل

ای همه هستی ز تو پیدا شده (ستایش)

خودآزمایی چهار گزینه ای

۱۳ املای کدام گزینه با توجه به معنی آن درست است؟

۱) از هم گسیخت = به هم وصل شد ۲) نارون = درختی ساحلی که در مناطق گرم می روید.

۳) کهن = نو و جدید ۴) تاک = درخت انگور

۱۴ در کدام گزینه کلمه های مترادف (هم معنی) به کار رفته است؟

- ۱) علف های سبز، خیلی نرم و شکننده هستند.
- ۲) خدای مهریان، دفتری به پاکی و زیبایی نگاشته است.
- ۳) کوه های سر به فلک کشیده را ترسیم کرده است.
- ۴) ما می توانیم برای شناخت بهتر، به تماشای فصل ها بنشینیم.

۱۵ در کدام یک از گزینه‌های زیر کلمه‌های مخالف به کار نرفته است؟

- ۱) فصل پاییز و زمستان می‌رود

۲) برگ نو آرد، درخت نارون

۳) ای همه هستی ز تو پیدا شده

۴) باز می‌آید پرستو، نغمه‌خوان

۱۶ رابطه‌ی کدام دو واژه با بقیه متفاوت است؟

- ## ۱) محکم و سخت ۲) کهن و جدید ۳) تأمل و اندیشیدن ۴) آرام و آهسته

۱۷ منظور از «خاک ضعیف» در بیت زیر چیست؟

«ای همه هستی ز تو پیدا شده خاک ضعیف از تو توانا شده»

- ۱) خاک گلدان ۲) انسان ۳) دنیا ۴) مردگان

درس دوم | فضل خدا

درست‌نويسي

۱ کلمه‌های زیر را به ترتیب حروف الفبا بنویسید.

جالیز - توحید - برهنه - نسیم - مشخص - اقیانوس

۲ کلمه‌های زیر را با یکی از شکل‌های صدای «ز - ذ - ض - ظ» کامل کنید.

ف ب ج ب سیاست

۳ یا حروف درهم ریخته یک کلمه پساز ید.

واژه‌آموزی

۴ معنی واژگان زیر را بنویسید.

فضل = لحن = غرور =

جذب = تحسين = أنجم =

۵ با توجه به معنی هر جمله، واژه‌ی مناسب را انتخاب کنید.

الف گردوبی از شاخه جدا شد و به پیشانی اش (خرد - خورد).

ب ساقه، آب و مواد لازم را از ریشه می‌گیرد و به ما می‌رساند تا با آن‌ها (غذا - قضا) درست کنیم.

پ دیگر هیچ پروانه‌ای نبود که با غور بخواهد، بال‌های رنگارنگش را به نمایش (بگزارد - بگذارد).

جمله‌سازی

۶ با کلمه‌های درهم‌ریخته، یک جمله بسازید.

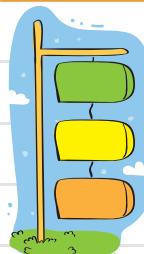
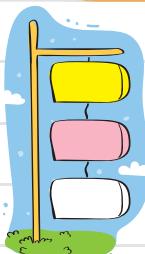
الف دشتی / سرسبز / و / در / زندگی می‌کرد / پروانه‌ای / بزرگ

ب ملایمی / وزیدن / شروع / کرد / نسیم / به

دانش زبانی

۷ کلمه‌های هم‌خانواده را در یک گروه قرار دهید.

جذب - شکر - احد - جذاب - شاکر - واحد - تشکر - توحید - مஜذوب

۸ جاهای خالی را با استفاده از نشانه‌های نگارشی مناسب پر کنید.

پروانه‌ی مغورو وقتی دید که دیگران به او توجهی نمی‌کنند. غمگین به روی گل سرخی که گلبرگ‌هایش را باز کرده بود.

نشست و ناگهان با شگفتی به آن گل سرخ گفت. تو چهقدر زیبایی.

۹ با توجه به متن شعر «فضل خدا» برای هر کلمه، سه کلمه‌ی هم‌آهنگ دیگر بنویسید.

بحر

میوه

نوبهار

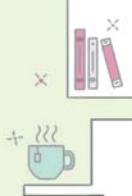
درک متن

۱۰ الف با استفاده از کلمه‌های «موغ» و «غاز» ضرب المثلی بنویسید و آن را شرح دهید.

ب مفهوم این ضرب المثل چیست؟

۱۱ مفهوم بیت «توحیدگوی او، نه بنی آدم‌اند و بس / هر بلبلی که زمزمه بر شاخصار کرد» را بنویسید.

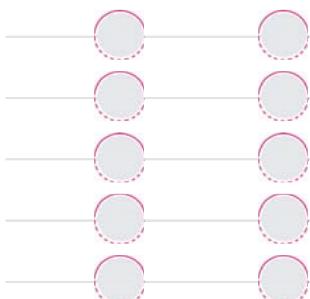
درس دوم | ماده تغییرمی کند

پرسش‌های جای خالی

- ۱ حل شدن نمک در آب یک تغییر است.
- ۲ تهیی سرکه از انگور یک تغییر است.
- ۳ در خرد کردن چوب و ماده تغییر می کند.

پرسش‌های درست یا نادرست

نادرست درست

- ۴ سوختن کبریت یک تغییر فیزیکی تند است.

- ۵ چرخه آب تغییر شیمیایی است.

- ۶ پختن تخم مرغ یک تغییر فیزیکی است.

- ۷ هضم شدن غذا یک تغییر شیمیایی است.

- ۸ آتش سوزی در جنگل فقط با دخالت انسان‌ها اتفاق می‌افتد.

پرسش‌های انتخاب‌کردنی

- ۹ در بیشتر تغییر شیمیایی یک ماده به ماده‌ی دیگر تبدیل (نمی‌شود – می‌شود) و رنگ، بو و مزه‌ی آن تغییر (می‌کند – نمی‌کند).
- ۱۰ (افزایش – کاهش) دما باعث سریع تر فاسد شدن غذا می‌شود.
- ۱۱ آهن در هوای (مرطوب – خشک) سریع تر زنگ می‌زند.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

- ۱۲ کدامیک از تغییرات زیر، فیزیکی نمی‌باشد؟

- (۱) خرد کردن نان
- (۲) تاکردن لباس
- (۳) ترش شدن شیر
- (۴) ذوب شدن یخ

کار و تمرین جامع پنجم دبستان

۱۳ در کدام یک از موارد زیر، جنس ماده تغییر می‌کند؟

- (۱) تبخیر آب (۲) سوختن غذا (۳) تراشیدن مداد (۴) بریدن چوب

۱۴ در کدام یک از تغییرات زیر، ماده‌ی جدیدی تولید نمی‌شود؟

- (۱) یخ زدن آب (۲) تبدیل انگور به سرکه (۳) پوسیدن پارچه (۴) پختن نان

۱۵ کدام یک از تغییرات زیر یک تغییر شیمیایی مضر است؟

- (۱) پختن نان (۲) کپک زدن نان (۳) پاره کردن پارچه (۴) ذوب شدن یخ

۱۶ کدام تغییر زیر، یک تغییر شیمیایی تند است؟

- (۱) تغییر فصل (۲) سوختن بنزین (۳) زنگ زدن آهن (۴) تبخیر آب

۱۷ کدام یک از تغییرات زیر با دخالت انسان صورت می‌گیرد؟

- (۱) تغییر فصل (۲) تبدیل شکوفه به میوه

- (۳) زرد شدن برگ درختان (۴) نوشتن بر روی سنگ‌ها

۱۸ در اثر حرارت دادن، خواص کدام یک از گزینه‌های زیر تغییر می‌کند؟

- (۱) تخم مرغ (۲) آب (۳) پلاستیک (۴) گزینه‌های ۱ و ۳

۱۹ کدام یک از تغییرات زیر بدون دخالت انسان انجام می‌شود؟

- (۱) سنگ‌نوشته‌ها (۲) تونل‌سازی (۳) صاف کردن جاده‌ها (۴) تغییر فصل

۲۰ نصب پنجره‌ی آهنی در کدام استان پیشنهاد می‌شود؟

- (۱) مازندران (۲) گلستان (۳) یزد (۴) گیلان

۲۱ کدام جمله درست نیست؟

- (۱) انجام داد یک تغییر فیزیکی است.

- (۳) پختن غذا یک تغییر شیمیایی است.

۲۲ کدام گزینه به ترتیب یک تغییر فیزیکی و شیمیایی است؟

- (۱) بریدن پارچه - قطع کردن درخت

- (۳) تبخیر آب - تبدیل انگور به سرکه

پرسش‌های وصل‌کردنی

۲۳ جمله‌ها را با وصل کردن کلمه‌ی مناسب، کامل کنید.

حل شدن شکر در چای داغ یک تغییر فیزیکی است.	▪	▪
سوختن گاز در اجاق یک تغییر شیمیایی است.	▪	▪
زنگ زدن آهن یک تغییر شیمیایی است.	▪	▪
گازدار شدن دوغ یک تغییر است.	▪	▪

پرسش‌های پاسخ‌بلند

۲۴ تبخیر آب چه نوع تغییر است؟ چرا؟

۲۵ تغییر فیزیکی را تعریف کنید و ۲ مثال برای آن بنویسید.

۲۶ تغییر شیمیایی را تعریف کنید و ۲ مثال برای آن بنویسید.

۲۷ خرد کردن خوشی گندم یک تغییر است، زیرا:

۲۸ آیا سرعت همه‌ی تغییرات شیمیایی یکسان است؟

۲۹ احسان تصمیم دارد برای صبحانه نیمرو درست کند. در مرحله‌ی اول تخم مرغ را

می‌شکند و در مرحله‌ی دوم تخم مرغ را درون ماهیتابه با کره سرخ می‌کند. مشخص کنید کدام مرحله تغییر فیزیکی و کدام مرحله تغییر شیمیایی است؟

۳۰ در تهییه دوغ گازدار کدام مرحله، تغییر فیزیکی و کدام مرحله، تغییر شیمیایی است؟

۳۱ در تصاویر زیر مشخص کنید کدام تغییر، فیزیکی و کدام تغییر، شیمیایی است؟

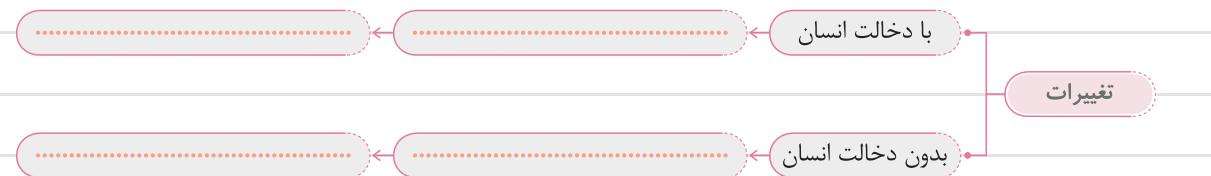
۳۲ پوست موز تازه را به دقت مشاهده کنید و سپس آن را در محلی تاریک قرار دهید بعد از چند روز دوباره با دقت آن را بررسی کنید.

الف چه اتفاقی برای پوست موز افتاده است؟

ب چه نوع تغییری اتفاق افتاده است؟

۳۳ نمودار زیر را کامل کنید.

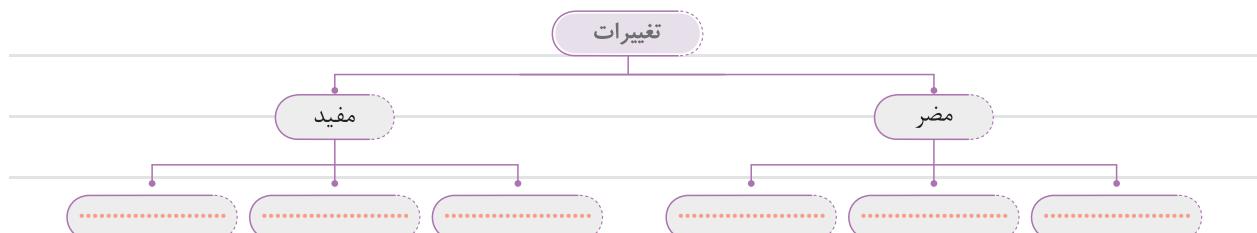
صف کردن جاده‌ها – تبدیل شکوفه به میوه – نوشتن بر روی سنگ‌ها (سنگ‌نوشته‌ها) – زردشدن برگ درختان

۳۴ چگونه می‌توان از زنگ‌زن آهن جلوگیری کرد؟

۳۵ برخی از تغییراتی که در اطراف ما رخ می‌دهند برای ما مفید یا مضر هستند. با توجه به این موضوع تغییرات زیر را در جای مناسب قرار دهید.

کپک‌زن میوه – پختن نان – زنگ‌زن وسایل آهنه – درست کردن مربا – رشد گیاهان – ترششدن شیر

۳۶ برای شکل مقابل یک تغییر فیزیکی و شیمیایی بنویسید.

